

HODNOTENIE HABILITAČNEJ PRÁCE OPONENTSKÝ POSUDOK

MENO KANDIDÁTA HABILITAČNEJ PRÁCE: **Dr. Henryk Szelo**

MENO A PRACOVISKO OPONENTA: **prof. ThDr. Vojtech Boháč, PhD.: GTF PU
v Prešove, Katedra systematickej teológie**

NÁZOV HABILITAČNEJ PRÁCE: **DUSZPASTERSTWO W DEKANACIE JELCZ –
LASKOWICE W LATACH 1988 – 2012**

Téma a cieľ práce

Pastoračná téma v Cirkvi, ale i na akademickej pôde teologických fakúlt, seminárov a rôznych cirkevných inštitúcií, je trvale aktuálnou témou. Zvlášť sa to potvrdzuje pri rôznych okrúhlych výročiach významných udalostí v Cirkvi či na všeobecnej, alebo len na miestnej-lokálnej úrovni, ako aj pri jubileách jednotlivcov. Kandidát svoju dizertačnú prácu predložil v dvadsiatom piatom roku ustanovenia dekanátu Jelcz-Laskowice a svojho strieborného kňazského jubilea. Kandidát si v práci za cieľ určil predstaviť pastoračnú dušpastiersku službu v tomto dekanáte.

Stavba a obsahová stránka práce:

Práca okrem Úvodu a Záveru je rozdelená do piatich kapitol. Kapitoly sa delia na podkapitoly. Prvá kapitola predstavuje všeobecno-historický náčrt jelczańsko – laskowického dekanátu (46 s.). Druhá kapitola sa zaoberá výučbou v dekanáte (37 s.). V tretej kapitole sa čitateľ môže oboznámiť so sviatostným životom dekanátu (63 s.). Štvrtá kapitola je pekným vyjadrením o ľudovej nábožnosti a paraliturgických pobožnostiach v jednotlivých farnostiach dekanátu (18 s.). Piata kapitola sa týka zapojenia laikov do farského života v dekanáte (27 s.).

Jednotlivé kapitoly aj s podkapitolami v prísnom logickom slede veľmi presne, vecne aj v konsenze nadväzujú na seba. Autor nikde neodbočuje od vytýčeného cieľa. Obsah práce sa zhoduje s nadpisom práce v plnej miere. Celá práca je zostavená obsahovo vyvážené i keď kapitoly sa od seba odlišujú rozsahom, ale zrejme to vyplýva z ich obsahového charakteru.

Metóda práce:

Pri podávaní dejín dekanátu autor v práci použil historickú metódu. Autor v práci použil historickú metódu. V ďalších kapitolách sa striedavo použila naratívno-deskriptívna a analyticko-komparatívna metóda, ktorými pracoval primerane k zvolenej téme.

Analýza získaných výsledkov

Na základe rozsiahleho štúdia archívnych materiálov, literatúry, dokumentov Magistéria i partikulárnej cirkevnej vrchnosti, kandidát podal triezvi prierez v jednotlivých kapitolách práce, ktorým sa kapitola venovala. Predstavil sa dokument Magistéria (alebo jej patričná časť),

predstavil sa dokument pastiera Vroclavskej arcidiecézy a hneď sa uviedla ich aplikácia v dekanáte všeobecne, alebo v prípade potreby aj konkrétne pre jednotlivé farnosti dekanátu. Tento postup kandidátovi umožnil veľmi presnú analýzu správnej ale aj nesprávnej orientácie a kvality dušpastierskej starostlivosti v jednotlivých farských spoločenstvách.

Praktický prínos

Prvoradý prínos práce je sprístupnenie veľkého množstva archívneho a vedeckého materiálu, ako aj patričnej literatúry k téme. Kandidát z materiálov veľmi vhodne vyberal tie časti, ktoré súviseli s jeho témou.

Nesporným prínosom je predstavenie pastoračnej činnosti v jednom z dekanátov Vroclavskej arcidiecézy. Autor správne skonštatoval, že je to zatiaľ ojedinelá práca tohto druhu - teda prvotina a je začiatkom zaplnenia pomyselného bieleho pola v tomto smere nielen pre dekanáty Vroclavskej arcidiecézy, ale aj pre dekanáty ostatných poľských arcidiecéz a diecéz. Môžu sa ponaučiť a vziať príklad na spracovanie dušpastierskej činnosti v dekanátoch aj dekanáty slovenských cirkevných metropólií.

Práca s literatúrou a inými informačnými zdrojmi:

Autor pracoval so 367 zdrojmi a k svojej práci využil najčerstvejšie poľské informačné zdroje, ale zahraničnú literatúru neuviedol žiadnu.

Autor sám skonštatoval, že je málo materiálu so spracovanou témou, ale túto nedostatočnosť uvedeným dielom zmiernil. Na základe uvedených zdrojov autora v poznámkovom aparáte uviedol na 207 stranách 352 poznámok. Pri citačných odvolávkach sa vyskytlo niekoľko malých nedostatkov.

Otázky do diskusie.

1. Prečo nie sú kapitoly rovnakej veľkosti?
2. Sviatosťná pastorácia je nosným prvkom starostlivosti o veriacich?

Záver:

Práca napriek uvedeným malým nedostatkom vyhovuje kritériám, ktoré sa kladú na dizertačnú prácu a je veľkým prínosom vo svojom odbore najmä pre poľskú (aj slovenskú) cirkev, teologickú vedu, ale aj pre dekanov, pastoračných kňazov aj veriacich. Kandidát preukázal veľkú schopnosť pracovať vedecky a tvorivo a na základe rozsiahlej, ale presnej syntézy materiálu vytvoriť vedecky aj organicky prínosný celok.

Predloženú prácu odporúčam k obhajobe a po úspešnej obhajobe odporúčam Dr.

Henrykovi Szelochovi udeliť vedecko-pedagogický titul docent.

V Košiciach, dňa 17. 09. 2014

Prof. ThDr. Wojciech Boháč, PhD.

KATOLÍCKA UNIVERZITA V RUŽOMBERKU

formujúca myseľ i srdce

TEOLOGICKÁ FAKULTA

Hlavná 89, 041 21 Košice

www.tf.ku.sk, tel.: +421 55 68 36 111, fax: +421 55 62 27 134, e-mail: stefan.lencis@ku.sk

doc. ThDr. PhDr. Štefan LENČIŠ, PhD.
Katedra filozofie a histórie

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Meno a priezvisko autora: *Dr. Henryk SZELOCH*

Meno a priezvisko opONENTA: *doc. ThDr. PhDr. Štefan LENČIŠ, PhD.*

Názov práce: *Duszpasterstwo w dekanacie Jelcz – Laskowice w latach 1988 – 2012*

1. Totožnosť obsahu práce s názvom témy

1.1 Totožnosť obsahu práce s názvom témy

Práca svojím obsahom zodpovedá zvolenej téme.

1.2 Aktuálnosť zvolenej témy, originalita alebo pôvodnosť práce

Predloženú prácu na základe jej obsahu možno zaradiť medzi aktuálne témy, nakoľko poznanie histórie jednotlivých dekanátov a ich farností vytvára jedinečný predpoklad pre lepšie poznanie histórie samotných diecéz a cirkevnej histórie ako takej. Práci nechýba vlastná originalita a vedecká koncepcia.

1.3 Vnútoraná štruktúra práce

Práca má päť kapitol. Prvá kapitola predstavuje všeobecno-historický náčrt jelczańsko – laskowického dekanátu a približuje chápanie dekanátu ako miesta realizácie duchovnej činnosti. Najvýznamnejším centrom dekanátu je mesto Jelcz – Laskowice a jednotlivé farnosti. V ďalšej časti kapitoly sú predstavení kňazi a rehoľné osoby, ktorí v období rokov 1988 – 2012 v tomto dekanáte pracovali. Kapitoly uzatvára časť, v ktorej sú opísané charakteristiky troch dekanov. Druhá kapitola je venovaná činnosti v dekanáte, ktorá spočíva hlavne v konaní farských rekolekcií, svätých misií, farskej a školskej katechéze a v kazateľskej činnosti. Tretia kapitola ponúka obraz o sviatostnom živote dekanátu. Pekným vyjadrením ľudovej nábožnosti vo farnostiach každého dekanátu sú paraliturgické pobožnosti. Konajú sa ku cti Najsv. Trojice, Najsv. Panny Márie, anjelov, svätých a za zomrelých. Ako tento druh kultu vyzerá v jelczańsko – laskowickom dekanáte, je možné sa dozvedieť vo štvrtnej kapitole tejto práce. Poslednú kapitolu uzatvára aktivita horlivých laikov predovšetkým vo farských charitatívnych spoločenstvách a v nábožných spoločenstvách a formačných skupinách rôzneho druhu.

1.4 Splnenie stanoveného cieľa práce

Stanovený cieľ definovaný na začiatku práce bol naplnený. Obsahovo bohatý a vedecký podložený obsah tejto práce potvrdzuje, že autor svoj cieľ práce splnil.

1.5 Metódy spracovania

Autor vo svojej práci použil hlavne: priamu, analytickú, opisnú a chronologickú metódu.

1.6 Výsledky práce

Výsledky práce sú prezentované v závere práce.

1.7 Prínos práce pre rozvoj vedy

Autorovi sa podarilo na základe výskumu pramenných materiálov z viacerých archívov a odbornej literatúry predložiť spracovaný historický obraz dekanátu Jelcz – Laskowice v rokoch 1988 – 2012. Odborné spracovanie takejto témy je vítané, nakoľko takéto práce ponúkajú ucelený obraz o duchovno-pastoračnej práci v dekanátoch, farnostiach a v konečnom dôsledku aj diecézach. Práce tohto druhu sú vhodné napríklad pre prípravu diecéznych synod, ktoré im môžu poslúžiť ako východiskové práce pri hodnotení skutočného stavu jednotlivých zložiek širokej pastoračnej práce.

V tejto práci zvlášť oceňujem používanie dokumentov poslednej synody Vroclavskej arcidiecézy a následnú konfrontáciu s činnosťou v tomto dekanáte.

2. Hodnotenie formálnej stránky práce

2.1 Metodologický postup

Práca spĺňa požiadavky metodologického postupu písania vedeckých prác.

2.2 Vyváženosť práce (približne rovnaký rozsah kapitol)

V práci jednotlivé kapitoly sú primerane vyvážené.

2.3 Bibliografia a citovanie bibliografických údajov

Bibliografické a citačné údaje sú uvedené správne.

Treba tiež oceniť aj bohatý poznámkový aparát rozšírený o mnohé cenné doplňujúce informácie pre čitateľa.

2.4 Grafická a estetická úprava

Celkovo je grafická a estetická úprava na požadovanej úrovni.

2.5 Jazyková úroveň - štylistika, jasnosť myšlienok, gramatika, interpunkcia

Autor preukázal dobrú jazykovú a štylistickú úroveň.

3. Zhrnutie vecných a formálnych chýb:

--

4. Otázky k obhajobe:

- Konajú sa púte v dekanáte Jelcz – Laskowice aj mimo samotného Poľská?

5. Konečné hodnotenie – záver:

Týmto potvrdzujem, že predložená práca zodpovedá nárokom kladeným na habilitačné práce, hodnotím ju známku „A“, odporúčam ju k obhajobe a navrhujem udelenie vedecko-pedagogickej hodnosti „docent“ v študijnom odbore Katolícka teológia.

V Košiciach, 18.09.2014

Štefan Lenčíš

Ocena

pracy habilitacyjnej

pt. „Duszpasterstwo w dekanacie Jelcz – Laskowice w latach 1988 – 2012. Studium historyczno – pastoralne”, Wrocław 2013, ss. 300.

oraz dorobku naukowego

księdza dra Henryka SZELOCHA
dyrektora Uniwersytetu Trzeciego Wieku
w Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu

Ksiądz dr Henryk Szeloch ma dobrą formację naukową. Jego mistrzami w teologii i filozofii byli uczeni tej miary co ks. prof. Józef Majka, ks. prof. Jan Krucina, ks. prof. Jan Kowalski, ks. prof. Piotr Nitecki, ks. prof. Antoni Młotek. Dobra znajomość języków obcych, a szczególnie j. angielskiego daje mu klucz do literatury światowej. W j. angielskim opublikował szereg artykułów ze swej specjalności naukowej, związanej z nauką społeczną Kościoła i teologią pastoralną.

Pracę magisterską z teologii praktycznej pt. „Rodzina wobec pomocniczości i dobra wspólnego w społecznym nauczaniu kardynała Stefana Wyszyńskiego” napisał pod kierunkiem wybitnego w kraju znawcy nauki społecznej Kościoła – ks. infułata prof. dra hab. Jana Kruciny. Praca ta, ze względu na jej odkrywczy charakter, została uznana za licencjacką. Na jej podstawie ks. mgr Henryk Szeloch otrzymał na Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu licencjat rzymski nauk teologicznych.

W 1996 r. uzyskał, również na Papieskim Wydziale Teologicznym, stopień doktora nauk teologicznych na podstawie rozprawy pt. „Koncepcja państwa w dziele naukowym księdza profesora Józefa Majki”. W pracy tej przybliżył dorobek najwybitniejszego – obok ks. prof. W. Piwowarczyka, ks. prof. J. Kruciny i ks. prof. W. Zdaniewicza SAC – znawcy katolickiej nauki społecznej w Polsce. Recenzenci tej pracy: ks. prof. J. Kowalski oraz ks. prof. P. Nitecki bardzo wysoko ocenili zdolności oraz osiągnięcia naukowe księdza Henryka Szelocha.

Po uzyskaniu doktoratu ks. Henryk Szeloch stał się popularyzatorem nauki społecznej Kościoła na Dolnym Śląsku, a szczególnie we Wrocławiu.

W latach 1996 – 2005 był wykładowcą katolickiej nauki społecznej w ośrodkach jej popularyzowania mieszczących się przy niektórych parafiach wrocławskich, między innymi przy parafii św. Maksymiliana Marii Kolbego we Wrocławiu – Gądowie oraz św. Rodziny we Wrocławiu - Biskupinie. W ośrodkach tych otrzymywali formację naukową i duchową liderzy Akcji Katolickiej.

W 2004 r. Ministerstwo Edukacji Narodowej zamianowało go ekspertem do spraw awansu zawodowego nauczycieli i katechetów.

W latach 2005 – 2008 pełnił funkcję kierownika Dekanalnego Ośrodka Duszpasterstwa Rodzin w dekanacie namysłowskim.

W 2009 r. z inicjatywy metropolity wrocławskiego księdza arcybiskupa prof. dra hab. Mariana Gołębiewskiego oraz rektora Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu księdza prof. dra hab. Waldemara Irka (+2012), erygowano przy Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu Uniwersytet Trzeciego Wieku. Ksiądz dr Henryk Szeloch został mianowany dyrektorem tej nowoerygowanej uczelni wrocławskiej.

Początki uniwersytetów trzeciego wieku sięgają, jak to ustalił Habilitant ks. dr Henryk Szeloch - 1972 roku /*H. Szeloch, Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Bł. Jana Pawła II we Wrocławiu w służbie seniorom, „Warszawskie Studia Pastoralne” Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 16/2012/ s. 251/*. Twórcą idei uniwersytetów trzeciego wieku jest prof. Pierre Vellas. Założył on w Tuluzie pierwszy uniwersytet przeznaczony dla ludzi w starszym wieku, którego celem było między innymi: rozwijanie czynnego udziału seniorów w życiu społecznym, poszerzanie ich wiadomości oraz rozwijanie ich twórczych zdolności. Z czasem uniwersytety trzeciego wieku założono w licznych ośrodkach uniwersyteckich Francji. Były one zawsze powiązane organizacyjnie z ośrodkami akademickimi. Obecnie uniwersytety trzeciego wieku funkcjonują we wszystkich francuskich ośrodkach akademickich. W Polsce pierwszy uniwersytet trzeciego wieku został założony 12 XI 1975 r. w Warszawie pod nazwą „Studium III Wieku”, a następne powstały: we Wrocławiu, w Opolu, w Szczecinie, w Poznaniu, w Gdańsku i w Łodzi. W wyniku wzrostu populacji ludzi starszych w naszym kraju –

zapotrzebowanie na tworzenie tego typu instytucji uczelnianych ciągle wzrasta. Wszystkie uniwersytety trzeciego wieku w Polsce są zrzeszone w Sekcji Polskich Uniwersytetów Trzeciego Wieku; ona zaś należy do Międzynarodowego Stowarzyszenia Uniwersytetów Trzeciego Wieku /AIUTA/.

We Wrocławiu pierwszy uniwersytet trzeciego wieku powstał przy Uniwersytecie Wrocławskim. Polskie uniwersytety trzeciego wieku są erygowane najczęściej przy uczelniach typu humanistycznego. Wykładowcami na tych uniwersytetach są nauczyciele akademicy. Polska przyjęła francuski model uniwersytetu trzeciego wieku. Akcentuje on kształcenie permanentne w oparciu o bazę materialną uczelni, z którą jest on organizacyjnie powiązany. Formacja studentów uniwersytetów trzeciego wieku wpływa znacząco na dynamikę ich życia. Czują się oni dowartościowani i społecznie użyteczni. Uniwersytet trzeciego wieku działający przy Uniwersytecie Wrocławskim liczy około 700 studentów. Młodszy od niego o 30 lat uniwersytet trzeciego wieku przy Papieskim Wydziale Teologicznym, zajmuje drugą lokatę we wrocławskim środowisku naukowym i liczy 360 studentów. W chwili powołania do życia nie miał on jeszcze swojego patrona. Otrzymał go dopiero w dniu inauguracji roku akademickiego 2011/2012, która miała miejsce 22 października 2011 r. Jego patronem został największy z rodu Słowian - papież Jan Paweł II /1920 – 2005/, ogłoszony błogosławionym przez jego następcę na urzędzie biskupa Rzymu – papieża Benedykta XVI /*H. Szeloch, Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Bł. Jana Pawła II we Wrocławiu w służbie seniorom, „Warszawskie Studia Pastoralne” Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego 16/2012/ s. 252 - 264/*, a kanonizowany przez papieża Franciszka.

Rzeczony uniwersytet trzeciego wieku zależy w dużym stopniu od zdolności organizacyjnych i umysłowych ich twórców oraz grona profesorskiego i atmosfery uczelnianej. Duszą wrocławskiego uniwersytetu trzeciego wieku działającego przy Papieskim Wydziale Teologicznym jest od czasu jego powstania jego pierwszy dyrektor – ks. dr Henryk Szeloch. Dzięki jego „*dotes naturae et gratiae*”, duchowi „kresowemu” oraz życzliwej postawie dla studentów i studentek - Wrocławski Uniwersytet Trzeciego Wieku w Papieskim Wydziale Teologicznym cieszy się powszechnym uznaniem na Dolnym Śląsku. Ksiądz dr Henryk Szeloch widzi w absolwentach kierowanej przez siebie uczelni szansę na ich pomoc

w parafiach, w których mieszkają. Stanowią oni, w jego odczuciu, uśpiony dotąd olbrzym duchowy, który może postawić tamę dla groźnej dla Kościoła katolickiego fali siłowej ateizacji i sekularyzmu. Na te zagrożenia dla wiary zwrócił uwagę najwybitniejszy w historii teolog i filozof - obok św. Jana Pawła II Wielkiego, św. Tomasza z Akwinu /1225 – 1274/ i św. Augustyna, biskupa Hippony /354 – 430/ - kard. prof. Joseph Ratzinger. Przy omawianiu sytuacji Kościoła katolickiego na początku III tysiąclecia tak się wyraził: „Ileż „powiewów nauki” przyniosły nam ostatnie dziesięciolecia (...) od marksizmu do liberalizmu, aż po libertynizm; od kolektywizmu po radykalny indywidualizm; od ateizmu do mglistego mistycyzmu religijnego; od agnostycyzmu do synkretyzmu i tak dalej. Natomiast relatywizm, to znaczy poddawanie się „każdemu powiewowi nauki”, jawi się jako jedyna postawa godna współczesnej epoki” /cyt. za Z. Kłafka, *Prawdziwa kultura nikogo nie podporządkowuje*, „Nasz Dziennik” 15 – 16 XII 2012, s. 26/.

Kard. prof. Joseph Ratzinger w kazaniu wygłoszonym w czasie żałobnej uroczystości po śmierci papieża Jana Pawła II bardzo mocno zaakcentował szerzącą się dyktaturę relatywizmu. Ta dyktatura stymuluje obojętność religijną i zachęca do takiego życia, jakby Boga nie było.

Ks. dr Henryk Szeloch jest utalentowanym popularyzatorem nauk teologicznych w środowiskach akademickich na Dolnym Śląsku. Prowadzi wykłady gościnne na dziesięciu uniwersytetach trzeciego wieku w dziesięciu dolnośląskich uczelniach. Na szczególne podkreślenie zasługuje jego owocna współpraca z Uniwersytetem Wrocławskim, Uniwersytetem Ekonomicznym, Uniwersytetem Przyrodniczym oraz Akademią Wychowania Fizycznego we Wrocławiu.

W 2012 r. został członkiem Towarzystwa Studiów Interdyscyplinarnych przy Papieskim Wydziale Teologicznym we Wrocławiu. Do tego gremium należą przedstawiciele wrocławskich i pozawrocławskich uczelni.

Jego zainteresowania naukowe koncentrują się wokół problematyki szeroko pojętej gerontologii /szczególnie od 2009 roku/ oraz teologii praktycznej i katolickiej nauki społecznej. Na tej linii jest kontynuatorem uczonych tej miary co ks. prof. W. Piwowarski, ks. prof. J. Mariański, ks. prof. M. Radwan, ks. prof. Z. Pawlak.

O pozycji naukowej Habilitanta - ks. dra Henryka Szelocha świadczy jego udział w licznych sympozjach oraz zjazdach naukowych tak w kraju jak i poza jego granicami. Na zjazdach tych występuje zazwyczaj z prelekcjami ze swej specjalności.

Jego dorobek naukowy obejmujący ponad dwadzieścia prac, budzi respekt ze względu na nowatorskie i oryginalne opracowanie podejmowanych zagadnień dotyczących kwestii społecznych, funkcjonowania państwa i problematyki pastoralnej.

Spółeczeństwo polskie jest w przeszło 90 procentach katolickie. Należy pamiętać w tym kontekście o dwóch kryteriach przynależności do Kościoła katolickiego: negatywnym i pozytywnym. W pierwszym wypadku decyduje przyjęcie chrztu i brak formalnego wystąpienia z Kościoła, w drugim zaś spełnianie minimum praktyk religijnych. Z badań socjologicznych wynika, że tylko 15 – 20 procent katolików traktuje religię jako wartość osobistą i przeżywaną. Kościół w Polsce był silny, gdy identyfikował się z narodem. Był Kościołem słabym, gdy zabiegał w przeszłości o przywileje i wsparcie rządzących. */Kościół zawsze ma szansę. Rozmowa z ks. prof. W. Piwowarskim, kierownikiem katedry Socjologii Religii KUL, „Słowo – dziennik katolicki”, nr 10, 14 – 16 I 1994, s. 3/*. Wybór kard. Karola Wojtyły na papieża w dniu 16 X 1978 r., jego styl sprawowania rządów w Kościele, walka z imperium zła wspólnie z prezydentem Stanów Zjednoczonych Ronaldem Wilsonem Reaganem, a nade wszystko ożywienie kultu Matki Bożej Fatimskiej w świecie, beatyfikacje /1343/ i kanonizacje /482/ kandydatów do chwały ołtarzy miały duży wpływ na ożywienie katolicyzmu w świecie oraz w Polsce. O ile w Polsce w 1977 r. tylko około 54 procent osób z wyższym wykształceniem deklaroowało wiarę religijną, to w 1988 r. było już 87 procent takich deklaracji w tej grupie wykształcenia. Poziom życia religijnego w Polsce jest znacznie wyższy wśród robotników oraz wśród rolników, aniżeli wśród inteligencji. Najniższy poziom religijny jest w województwach zachodnich i południowozachodnich; najwyższy zaś jest na Śląsku i w Małopolsce. Bardziej religijne w Polsce są kobiety niż mężczyźni, ludzie starsi niż młodszy oraz osoby z niższym wykształceniem aniżeli te, które ukończyły studia wyższe. */J. Pilch, Religijność polska w świetle badań socjologicznych. Sprawozdanie z konferencji. „Z pomocą rodzinie”. Dwumiesięcznik 6/31/ XI – XII, s. 55-56/*.

Ukoronowaniem badań naukowych ks. dra Henryka Szelocha jest rozprawa habilitacyjna pt. „Duszpasterstwo w dekanacie Jelcz – Laskowice w latach 1988 – 2012. Studium historyczno – pastoralne” /ss.300/. Terminus a quo rozprawy stanowi 1 X 1988 r. Jest to data erekcji dekanatu Jelcz – Laskowice. Terminus ad quem zbiega się z ćwierćwieczem tego dekanatu. Powstanie tego dekanatu łączy się z uchwałami 59. Synodu Archidiecezji Wrocławskiej, który obradował w latach 1988 – 1991. Uchwały synodalne, z historycznym wstępem, wydał we Wrocławiu w 1995 r. ks. prałat dr Roman Drozd.

W wyniku dokonanej przez Habilitanta analizy życia religijno – moralnego w dekanacie Jelcz – Laskowice w latach 1988 – 2012 dowiadujemy się, że wiara mieszkańców tego dekanatu jest żywa, a praktyki religijne mają charakter masowy. Od praktyk religijnych odchodzą najczęściej ci, którzy nie akceptują zasad etyki katolickiej. Postępuje natomiast w tym dekanacie świadome uczestniczenie w praktykach religijnych. Cechą ujemną wiernych jest dawanie przez nich wiary informacjom płynącym z niezyczliwych na ogół Kościołowi środków społecznego przekazu. Trudną sytuację na tej linii ratuje katolicka rozgłośnia w Toruniu oraz telewizja „Trwam”. Instytucje te wzięły w specjalną opiekę papież Benedykt XVI w 2007 roku.

Ustalenia naukowe ks. dra Henryka Szelocha mają tę ważną i bardzo pozytywną cechę, iż nie będą się starzeć z upływem lat, tak jak nie starzeją się prace wybitnych socjologów, historyków czy teologów z ks. prof. Janem Kruciną, ks. prof. Janem Nepomucenem Fijałkiem, bpem prof. Marianem Rechowiczem, bpem prof. Wincentym Urbanem, ks. prof. Kazimierzem Dołą oraz ks. prof. Józefem Paterem na czele. Badacze ci oparli swe ustalenia naukowe nade wszystko na źródłach tak archiwalnych jak i drukowanych. I na tym polega tajemnica ich wysokiej naukowej rangi oraz wagi ich naukowych ustaleń. Ks. dr Henryk Szeloch poszedł ich śladami. Jego naukowe ustalenia są oparte nade wszystko na źródłach archiwalnych tak dziekańskich jak i znajdujących się w archiwach parafialnych na terytorium dekanatu Jelcz – Laskowice. W swych badaniach wykorzystał on: kroniki parafialne, księgi ogłoszeń parafialnych, protokoły wizytacyjne, protokoły z posiedzeń rad pedagogicznych. Dokonał także wnikliwej analizy materiałów źródłowych zawartych w „Synodzie Archidiecezji Wrocławskiej” /Wrocław 1995/. Bibliografia jego rozprawy habilitacyjnej budzi respekt czytelnika dla jego

zamiłowań perfekcjonistycznych. Uwzględnił w niej także dokumenty zarchiwizowane bez sygnatury. Obejmuje ona 18 stron.

Praca habilitacyjna ks. dra Henryka Szelocha składa się z pięciu rozdziałów. Rozdział pierwszy Habilitant poświęcił omówieniu historii dekanatu Jelcz – Laskowice. Uwagę badawczą skupił w nim na zagadnieniach związanych z wyświetleniem genezy dekanatu Jelcz – Laskowice oraz jego stolicy. Podał też charakterystykę poszczególnych parafii wraz z sylwetkami duszpasterzy oraz osób życia konsekrowanego, którzy pracowali na terenie dekanatu na przestrzeni lat 1988 – 2012. Dokonał również lapidarnej charakterystyki działalności pastoralnej dziekanów: ks. Stanisława Polonisa, ks. Witolda Gliszczyńskiego oraz ks. Janusza Nowickiego.

W drugim rozdziale swoją uwagę badawczą skupił na posłudze przepowiadania Słowa Bożego /misje święte, rekolekcje/ oraz na katechizacji dzieci i młodzieży.

W rozdziale trzecim omówił gamę problemów związanych z udzielaniem sakramentów świętych w poszczególnych parafiach dekanatu. Zwrócił w nim również uwagę na celebrację pogrzebów katolickich oraz na sakramentalia.

Czwarty rozdział poświęcił celebracji nabożeństw paraliturgicznych w poszczególnych parafiach dekanatu. Swoją uwagę badawczą skupił na nabożeństwach: Drogi Krzyżowej, Gorzkich Żali oraz na kulcie Matki Bożej, świętych Pańskich i aniołów.

W niektórych krajach kontynentu europejskiego po II Soborze Watykańskim /1962 - 1965/ osłabił kult Matki Najświętszej oraz świętych Pańskich. Osłabienie tych kultów przyczyniło się do znacznego spadku frekwencji wiernych na nabożeństwach. Pobożność katolicka bez kultu Matki Bożej, która zawsze prowadzi do Chrystusa, jest kaleką. Święci Pańscy dokumentują prawdziwość tezy, iż Ewangelia nie jest utopią, ale autentycznym przewodnikiem do realizacji wskazań Jezusa Chrystusa w życiu codziennym.

Ostatni rozdział swojej rozprawy habilitacyjnej poświęcił ks. dr Henryk Szeloch zaangażowaniu wiernych w parafiach: w radach parafialnych, w zespołach charytatywnych oraz w różnego rodzaju stowarzyszeniach religijnych i grupach formacyjnych.

Z jego pracy dowiadujemy się, iż wierni dekanatu Jelcz – Laskowice są w zdecydowanej większości dobrymi katolikami oraz dobrymi patriotami. Od Kościoła odchodzą i to sporadycznie ci, którym trudno zaakceptować jego naukę moralną. Wskutek nieżyczliwości okazywanej Kościołowi przez państwowe media - wiernym zagraża niekiedy relatywizm tak natury obyczajowej jak i poznawczej. W Kościele katolickim wierni widzą jednak nie tylko instytucję religijną, ale również narodową. Kościół katolicki w chwilach szczególnie trudnych dla państwa polskiego, a nade wszystko w okresie 123 – letniej niewoli narodowej, sprawdził się jako instytucja patriotyczna.

Na uwagę zasługuje również to, iż Habilitant, jak rzadko kto, potrafi harmonijnie łączyć pracę duszpasterską z naukową. Praca duszpasterska inspirowała go do podejmowania badań naukowych, a praca naukowa ułatwia mu podejmowanie nowych metod duszpasterskich w szybko zmieniającym się świecie. Jego książka habilitacyjna jest wzorową pracą dla tego typu rozpraw pastoralnych. Nie spotyka się w niej żadnych usterek natury metodycznej i metodologicznej.

Habilitacja ks. dra Henryka Szelocha jest potrzebą chwili. Jako samodzielny pracownik naukowy, mający tak bogate doświadczenia duszpasterskie i naukowe, będzie on w stanie wypromować we Wrocławiu grono profesjonalistów potrzebnych w uniwersytetach trzeciego wieku oraz ad aedificationem Corporis Christi.

Biorąc pod uwagę jego dotychczasowe osiągnięcia naukowe z rozprawą habilitacyjną na czele, stawiam wniosek, aby dopuścić ks. dra Henryka Szelocha do dalszych etapów przewodu habilitacyjnego i nadać mu tytuł *docenta doktora habilitowanego w zakresie teologii pastoralnej*.

ks. prof. Józef Swastek

Wrocław, dnia 18.09. 2014 r.